

ISKLJUČIMO SEKSUALNO NASILJE **NAD ŽENAMA I DJEVOJČICAMA**

16 dana aktivizma
“Isključimo nasilje, uključimo prevenciju!”
25. novembar - 10. decembar 2021.

SADRŽAJ

UVOD	3
ISKLJUČIMO SEKSUALNO NASILJE NAD ŽENAMA I DJEVOJČICAMA	4
Otvaranje kampanje	4
Kampanja na društvenim mrežama.....	7
Završni događaj.....	9
Kampanja u medijima.....	11
SINERGIJA SA DRUGIM INICIJATIVAMA ZA SPREČAVANJE NASILJA NAD ŽENAMA.....	12
Treći regionalni forum: Sprečavanje nasilja nad ženama u zemljama Zapadnog Balkana i Turskoj "Integrисane politike, inkluzivna partnerstva".....	12
Formalizacija Akcione koalicije o rodno zasnovanom nasilju u BiH.....	14
PROMOVIRANJE RODNE RAVNOPRAVNOSTI I OSNAŽIVANJA ŽENA U EVROPI I CENTRALNOJ AZIJI - SAŽETAK ISTANBULSKE KONVENCIJE.....	16

UVOD

Globalna kampanja “16 dana aktivizma”

Globalna kampanja „16 dana aktivizma protiv rodno zasnovanog nasilja“ je godišnja kampanja na međunarodnom nivou koja počinje 25. novembra, Međunarodnog dana eliminacije nasilja nad ženama, i traje do 10. decembra, Međunarodnog dana ljudskih prava. Koristi se kao strategija za organiziranje pojedinaca/ki i organizacija širom svijeta u cilju zagovaranja prevencije i eliminacije nasilja nad ženama i djevojčicama. U cilju pružanja podrške ovoj inicijativi civilnog društva, kampanja pod vodstvom generalnog sekretara Ujedinjenih nacija, Antónija Guterresa „Ujedinimo se do 2030.“¹ u cilju eliminiranja nasilja nad ženama, poziva na globalno djelovanje u cilju podizanja svijesti, učvršćivanja zagovaračkih napora i dijeljenja znanja i inovacija u ovoj oblasti.

Radi se o višegodišnjim aktivnostima za prevenciju i eliminaciju nasilja nad ženama i djevojčicama širom svijeta. Globalna kampanja za 2021. godinu uzima u obzir okolnosti pandemije COVID-19 i globalni porast nasilja nad ženama i djevojčicama. Sve vlade se pozivaju da se obavežu i poduzmu mјere na nivou politika u četiri glavne oblasti djelovanja: **FINANSIRANJE, PREVENCIJA, ODGOVOR (na nasilje) i PRIKUPLJANJE (podataka).**

UN Women kampanja u BiH

Kampanja UN Women BiH za 2021. konceptualno pripada temi **PREVENCIE** i uzima u obzir povećani fokus na problemima seksualnog nasilja i seksualnog uznemiravanja žena i djevojčica u BiH. Tokom novembra i decembra 2021. godine, UN Women kroz kampanju 16 dana aktivizma vraća fokus javnosti na problem seksualnog nasilja nad ženama u BiH s ciljem produbljivanju diskusije o specifičnim izazovima u vezi sa zaštitom i podrškom osobama koje su preživjele seksualno nasilje.

Seksualno nasilje u BiH

Prema istraživanju koje je 2019. godine proveo OSCE, svaka druga žena u BiH starija od 15 godina doživjela je neki oblik nasilja. Seksualno nasilje doživjelo je 10%, a seksualno uznemiravanje 28% žena u BiH². Međutim, podaci nisu sveobuhvatni i predstavljaju samo vrh ledenog brijege, odnosno samo mali dio velikog problema: mnogi slučajevi ostaju neprijavljeni zbog stigme ili zbog činjenice da žene ne prepoznaju da su žrtve nasilja.³ Istovremeno, izbjeganje pandemije oboljenja COVID-19 dodatno je pogoršalo situaciju: dostupni podaci pokazuju kako se broj slučajeva nasilja nad ženama povećao u zemljama u kojima su na snazi mјere za suzbijanje širenja virusa, uključujući i BiH.

Problem seksualnog nasilja i seksualnog uznemiravanja je rapidno došao u fokus javnosti sredinom januara 2021. godine kada je poznata glumica u Srbiji progovorila o iskustvu seksualnog zlostavljanja. To je pokrenulo lavinu reakcija i svjedočanstava žena i djevojaka iz regionala o iskustvima seksualnog nasilja. Kroz pokret „Nisi sama“ žene progovaraju o svojim iskustvima u nadi da će njihova svjedočanstva u konačnici dovesti do promjene u stavovima i boljeg sistema odgovora.

Kako bi iskoristila momenat i zadržala pitanje seksualnog nasilja u javnom diskursu, agencija UN Women u BiH je kampanju 16 dana aktivizma fokusirala na pitanja seksualnog nasilja sa osnovnom porukom „Isključimo nasilje, uključimo prevenciju!“

ISKLJUČIMO SEKSUALNO NASILJE NAD ŽENAMA I DJEVOJČICAMA

Otvaranje kampanje

„Isključimo seksualno nasilje nad ženama i djevojčicama“ poruka je kampanje koju UN Women BiH, uz podršku Švedske, već petu godinu zaredom provodi od 25. novembra do 10. decembra u BiH. Ove aktivnosti su dio globalne kampanje „16 dana aktivizma protiv rodno zasnovanog nasilja“, koja poziva na zaustavljanje svih oblika nasilja nad ženama i djevojkama. Pod sloganom „Isključimo nasilje, uključimo prevenciju“ kampanja je imala za cilj da zadrži fokus na temi seksualnog nasilja, s posebnim pažnjom na zagovaranje unapređenja zakonodavnog i institucionalnog okvira za rješavanje slučajeva seksualnog nasilja u BiH. Osim toga, kampanja je bila usmjerena na stavove mlađih o seksualnom uznemiravanju, pristanku i njihovoj povezanosti sa prevencijom seksualnog uznemiravanja i seksualnog nasilja.

U kampanji su učestovali predstavnici/ce institucija, organizacija civilnog društva, međunarodne zajednice, mlađi i javne ličnosti koji su dali doprinos u podizanju svijesti o važnosti ovog problema.

Kampanja „Isključimo seksualno nasilje nad ženama i djevojčicama“ je započela 24. novembra 2021. organizacijom hibridnog događaja (kombinacija događaja sa fizičkim prisustvom i webinarom putem aplikacije Zoom). Uvodni govornici/e su bili/e: **Samra Filipović - Hadžiabdić**, direktorica Agencije za ravnopravnost spolova BiH, **Nj.E. Johanna Strömquist**, ambasadorica Švedske, **David Saunders**, predstavnik UN Women u BiH i **Ana Vuković**, direktorica Gender centra Federacije BiH. Nakon uvodnih govorova održana je panel diskusija na temu „Borba protiv seksualnog nasilja u BiH - Izazovi i prilike“ u kojem su učestvovali: **Ivana Marković**, pravna ekspertica i profesorica na Univerzitetu u Banjoj Luci; **Fatima Bećirović**, stručnjakinja iz oblasti nasilja nad ženama pri Gender centru FBiH; **Gorica Ivić**, stručnjakinja iz oblasti nasilja nad ženama iz Fondacije Udružene žene Banja Luka i **Nasiba Pozder**, zastupnica u Predstavničkom domu Parlamenta FBiH. Događaj je moderirala novinarka Marina Riđić. Oko 50 učesnika/ca je pratilo događaj, od kojih 31 putem aplikacije Zoom i 20 uživo. Događaj je također prenošen uživo na Facebooku.

Povodom otvaranja kampanje 16 dana aktivizma održana je panel diskusija sa stručnjakinjama o temi seksualnog nasilja u BiH – Sarajevo, 24. novembra, 2021.

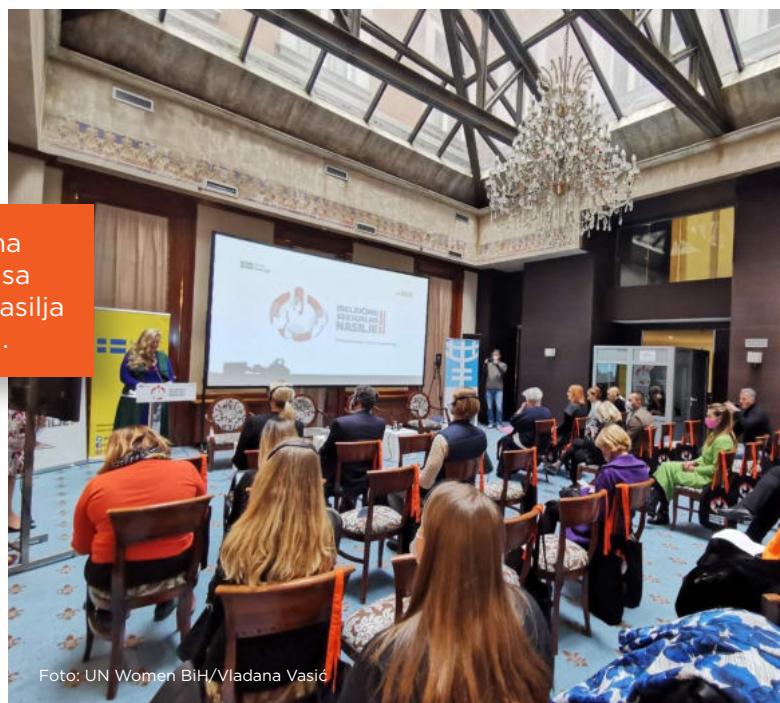

Foto: UN Women BiH/Vladana Vasić

Uvodni govori

„Bosna i Hercegovina je potpisnica Istanbulske konvencije na osnovu čega je dužna ispuniti mnoge obaveze. Potrebno je raditi na jačanju pravosuđa, policije, centara za socijalni rad i na tome Agencija za ravnopravnost spolova Bosne i Hercegovine predano radi.“

Samra Filipović - Hadžiabdić

direktorica Agencije za ravnopravnost spolova BiH, MLJPI

„Sve osobe imaju pravo na tjelesni integritet i na život bez nasilja. Kako bismo osigurali ova osnovna prava za žene i djevojke, zakonodavstvo u oblasti prevencije i borbe protiv nasilja mora biti uspostavljeno, mora postojati dovoljno finansijskih sredstava za provedbu, i politika razvijenih za promjene štetnih normi i stavova u društvu.“

Johanna Strömquist

ambasadorica Švedske u BiH

„Danas smo ovdje da se zalažemo protiv seksualnog nasilja nad ženama i djevojkama. Odlučni smo u tome da se borimo protiv seksualnog nasilja nad ženama kreiranjem sigurnih okruženja. Žene i djevojke moraju biti zaštićene od zlostavljanja i seksualnog nasilja u njihovim domovima. Moraju biti zaštićene od zlostavljanja na poslu i na ulici. Moraju biti zaštićene od osuđivanja i stigme.“

David Saunders

predstavnik UN Women u BiH

„Usvajanjem zakonskih propisa koji reguliraju problem nasilja u porodici i nasilja nad ženama, u koji spada i seksualno nasilje, kao i ratifikacijom Istanbulske konvencije, Bosna i Hercegovina je vrlo jasno opredijeljena za kontinuiranu borbu protiv svih oblika nasilja u porodici i nasilja nad ženama, s ciljem kreiranje društva sa nultom stopom tolerancije na bilo koji oblik nasilja.“

Ana Vuković

direktorica Gender centra Federacije BiH

Panel diskusija na temu „Borba protiv seksualnog nasilja u BiH – izazovi i prilike“

Panelisti su na okruglom stolu razgovarali o unapređenju zakonodavnog i institucionalnog okvira za rješavanje slučajeva seksualnog nasilja u BiH te o potrebi povećanja specijaliziranih usluga za žrtve seksualnog nasilja i seksualnog uzinemiravanja.

Zaključeno je da prioriteti rada u narednom periodu trebaju biti:

- postrožavanje sankcionisanja krivičnih djela koja predstavljaju seksualno nasilje, bez obzira na prirodu odnosa između žrtve i počinitelja i/ili postojanje fizičkog otpora od strane preživjele;

- Jačanje postojećih usluge za osobe koje su preživjele nasilje te uspostavljanje specijaliziranih službi za žrtve seksualnog nasilja u skladu sa Istanbulskom konvencijom;
- Kontinuirani rad na promjeni društvenih stavova u vezi sa nasiljem.

Zaključci ove diskusije preneseni su u publikaciju "Rodna ravnopravnost u fokusu" koja će u narednim mjesecima biti podijeljena sa donosiocima odluka u BiH i ostalim relevantnim akterima.

Foto: UN Women BiH/ Adis Nović

Povodom otvaranja kampanje 16 dana aktivizma održana je panel diskusija sa stručnjakinjama o temi seksualnog nasilja u BiH – Sarajevo, 24. novembra, 2021.

Kampanja na društvenim mrežama

Kampanja na društvenim mrežama je uključivala ukupno 14 objava sa dvojezičnim objavama glavnih poruka kampanje, kao i porukapoznatih ličnosti s ciljem podizanja svijesti o rasprostranjenosti i posljedicama seksualnog nasilja nad ženama. Svih 14 objava brendirano je i kreirano u skladu sa vizuelnim identitetom kampanje

DOSEG KAMPAJNE NA DRUŠTVENIM MREŽAMA

20. NOVEMBAR – 10. DECEMBAR 2021.

25,2K pregleda

8K doseg

3,7K impresija

U cilju dodatnog privlačnja pažnje mlađe populacije, angažovali smo influencere i poznate ličnosti da podrže kampanju (Dino Merlin, Maja Miralem, Samira Poričanin Petrešin, Dijana Tepšić i Mirza Mustafagić).

Dijana Tepšić

"Niko nema pravo da te dodiruje ili ti se obraća na način koji kod tebe izaziva strah, neugodnost ili neprijatnost. Prepoznaj seksualno uznemiravanje i nasilje!"

Samira Poričanin Petrešin

"Svaka druga žena starija od 15 godina u BiH je preživjela neki oblik nasilja, uključujući i seksualno, a i dalje ne postoji dovoljan broj specijaliziranih ustanova i usluga podrške!"

Dino Merlin

"Svako nasilje je kršenje osnovnih ljudskih prava!"

Mirza Mustafagić

"Žene često nisu svjesne da su pretrpjele seksualno nasilje, jer su neki oblici takvog ponašanja društveno prihvatljivi. Isključimo i osudimo svaki oblik seksualnog nasilja!"

Osim grafičkih rješenja, producirana su i dva videa u formi izjava domaćih stručnjaka i predstavnika međunarodne zajednice u BiH. Video snimci su podijeljeni na društvenim mrežama u cilju podizanja svijesti o problemu seksualnog nasilja, naglašavanja glavnih izazova i upućivanja poziva na akciju prema ciljanim grupama. Oba videa su pripremljena na BHS i engleskom jeziku. Dostupna su na slijedećim linkovima:

- <https://bit.ly/3tORTWp>
- <https://bit.ly/3nKY6VF>

Završni događaj

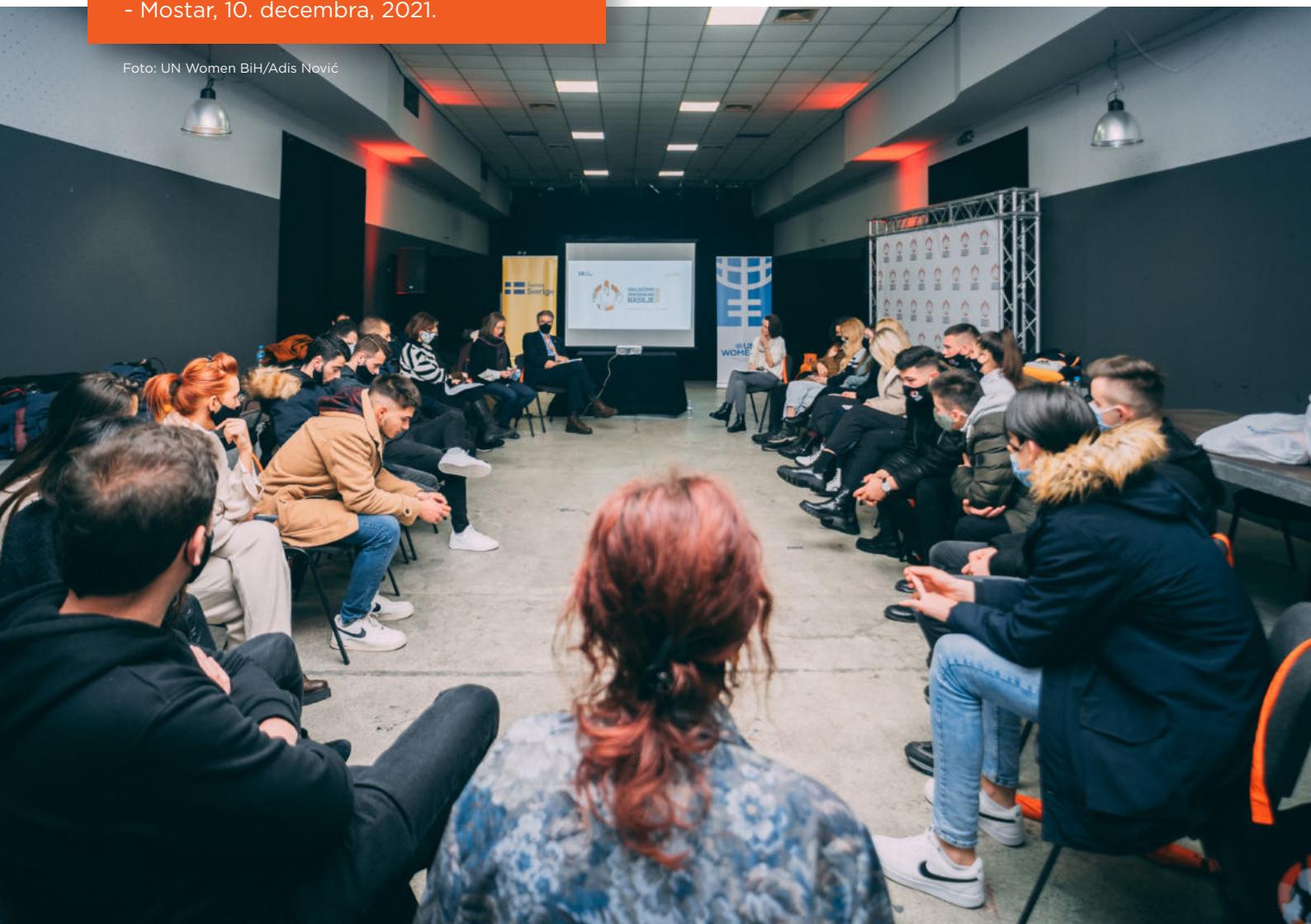
Povodom zatvaranja kampanje „16 dana aktivizma protiv rodno zasnovanog nasilja“, u klubu OKC Abrašević u Mostaru je održana završna panel diskusija i kreativna radionica na kojoj su učestvovali mladi iz Mostara, mladi umjetnici/e kao i stručnjaci i stručnjakinje iz ove oblasti. Kako je jedan od glavnih ciljeva kampanje bio dijalog sa mladim ljudima, naročito kada je u pitanju njihovo razumijevanje seksualnog nasilja i značenje pojma „pristanak“, ovo je bila glavna tema događaja u Mostaru.

U okviru završnog događaja kampanje 16 dana aktivizma održana je diskusija s mladima o prevenciji seksualnog nasilja - Mostar, 10. decembra, 2021.

Foto: UN Women BiH/Adis Nović

U razgovoru o tome šta sve podrazumijeva seksualno uznemiravanje, kako ga prepoznati i prevenirati, pored lokalnih umjetnika/ca i mladih, učestvovali/e su Dijana Tadić (Žena BiH Mostar), Nedim Mičijević (Snaga mladih), psihologinja Marjana Tomaš, kao i ekipa mostarskog Street Arts Festivala i kreativni supervizor, profesor na Akademiji likovnih umjetnosti u Sarajevu, Bojan Hadžihalilović.

Po završetku diskusije održana je kreativna radionica u okviru koje su učesnici/e imali priliku da svoje refleksije iz diskusije prenesu na plakate i na taj način doprinesu dijalogu o prevenciji seksualnog nasilja u BiH. Na događaju je prisustvovalo 30 mladih učesnika/ca.

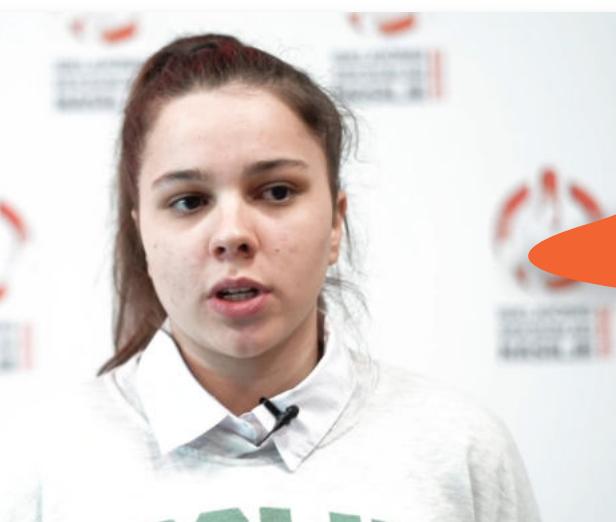
Mišljenja mladih o načinima prevencije seksualnog uznemiravanja

„Mislim da je najbitnija edukacija mladih ljudi kroz koju će shvatiti na koji način mogu da odreaguju i šta trebaju da urade u takvim situacijama.“

Bojan Mandić

18 godina

„Potrebno je mnogo razgovarati sa mladima, obrazovati ih o tome, naravno i roditelji mogu utjecati kroz odgoj djece, ali potreban je razgovor, prije svega.“

Jasmina Graho

18 godina

„Mladi mogu doprinijeti tako što će više razgovarati o ovoj temi na način da je to nešto što se sutra može dogoditi nama ili nekome nama bliskom.“

Emin Gološ

18 godina

Kampanja u medijima

Bh. mediji su pružili značajnu podršku kampanji kroz izvještavanje o aktivnostima kampanje, ali također i kroz specijalne intervjuve i razgovore o temi sa predstavnicama projekta ispred UN Women BH.

Prvi medijski nastup upriličen je na BHRT1 23. 11.2021., kojim je ujedno najavljen početak kampanje, kao i glavni ciljevi kampanje.

Četiri medijska gostovanja održana su na Radio Sarajevu, N1 televiziji, Alternativnoj televiziji Banja Luka i web portalu Gracija.ba.

Ukupno 23 medijske objava u vezi sa kampanjom su objavljene u periodu od 25. novembra do 10. decembra 2021. godine.

Gracija

VJESTI INTERVIJU NAŠE PRIČE LIFESTYLE

fokusirana na seksualno nasilje u BiH, uz glavnu poruku "Isključimo nasilje, uključimo prevenciju!". Dva su cilja ovogodišnje kampanje – prvi je uticati na donosioce odluka da podrže usklađivanje krivičnih djela u odredbama o seksualnom nasilju sa Istanbulskom konvencijom i zagovarati dostupnost specijaliziranih usluga za osobe koje su preživjele seksualno nasilje. Drugi cilj je proširiti svijest mladih u BiH o seksualnom uznemiravanju žena i poboljšati razumijevanje pristanka u intimnim odnosima. U okviru kampanje organizirana je panel diskusiju sa stručnjakinjama o načinima rješavanja nedostataka u borbi protiv seksualnog nasilja u BiH. Desetog decembra upriličen je susret sa mladim ljudima s kojima je razgovarano na temu pristanka, poštivanja granica, razumijevanja šta sve čini sekusalno uznemiravanje i nasilje. Kampanju su podržali/e predstavnici/e međunarodne zajednice, kao i javne ličnosti u BiH poput Dine Merlini, Mirze Mustafagića, Dijane Tepšić, Maje Čengić i Samire Poričanin Petrešin.

Osigurajmo adekvatnu podršku za žrtvu seksualnog nasilja!

Panel diskusija

FOTO | Mladi Mostarci razbijali tabu o seksualnom uznemiravanju

Jedan od ciljeva kampanje bio je dijalog s mladim ljudima, naročito kada je u pitanju njihovo razumijevanje seksualnog nasilja i značenje pojma "pristanak", kao ključnog faktora u prevenciji ovog problema.

Bei-Tech / Objavljeno | 10. 12. 2021. u 17:46 Bljesak.info

SINERGIJA SA DRUGIM INICIJATIVAMA ZA SPREČAVANJE NASILJA NAD ŽENAMA

UN Women kampanja „16 dana aktivizma protiv rodno zasnovanog nasilja“ je uz prestale događaje u BiH i regiji doprinijela podizanju svijesti o nasilju nad ženama s fokusom na seksualno nasilje. U tom smislu se pri konceptualizaciji kampanje vodilo računa da se tematski i sadržajno

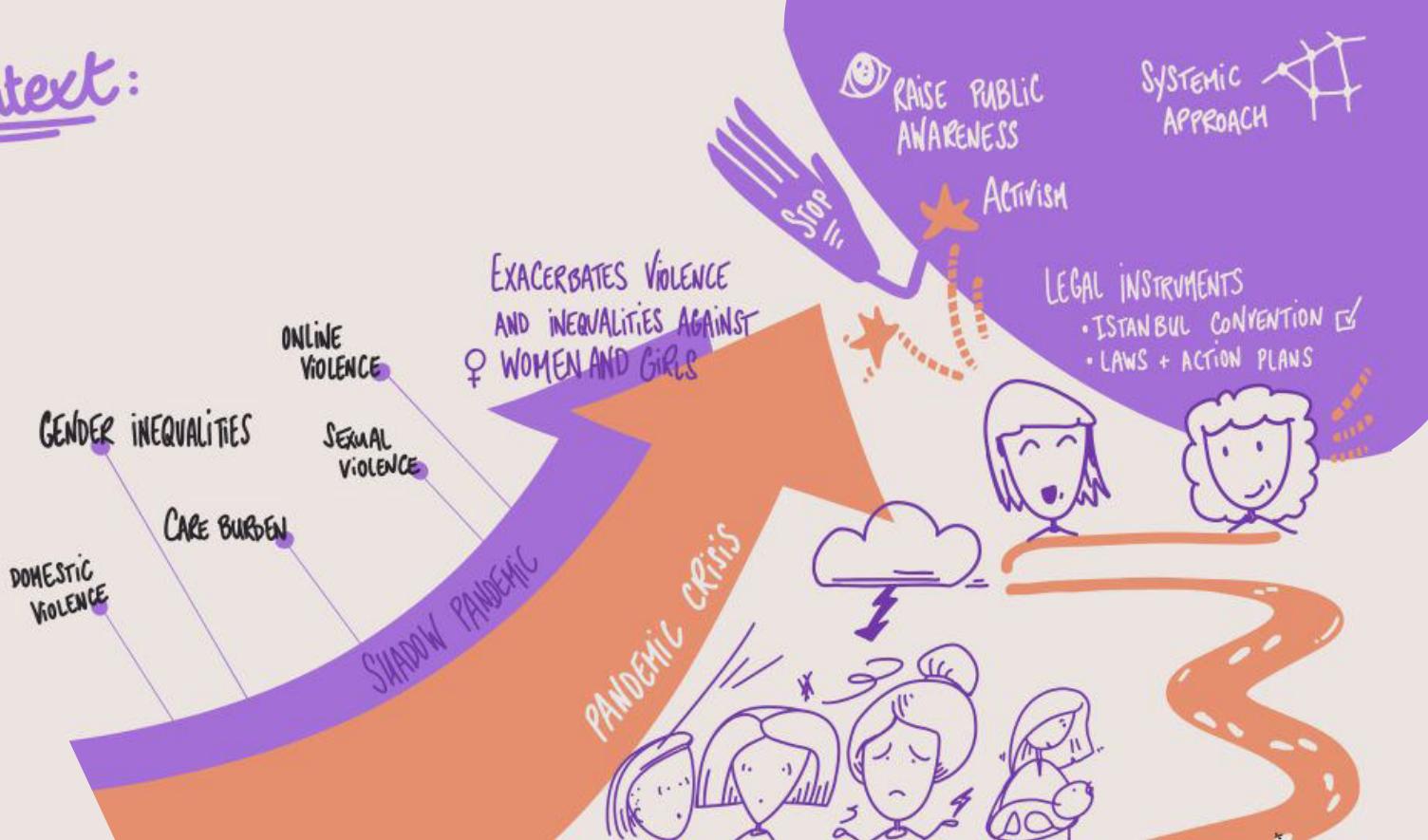
uklapa sa ciljevima Trećeg regionalnog foruma "Inkluzivna partnerstva, inkluzivne politike", kao i sa ciljevima Akcione koalicije o rodno zasnovanom nasilju u BiH koja je formalizirana u okviru kampanje Generacija za ravnopravnost.

Treći regionalni forum: Sprečavanje nasilja nad ženama u zemljama Zapadnog Balkana i Turskoj "Integrисane politike, inkluzivna partnerstva"

Više od 150 učesnika, uključujući predstavnike civilnog društva, regionalnih institucija i vladinih zvaničnika, pridružilo se Trećem regionalnom forumu „Inkluzivna partnerstva, integrisane politike“, koji je održan 1. i 2. decembra 2021., kako bi doprinijeli

unapređenju agende o sprečavanju nasilja nad ženama u zemljama Zapadnog Balkana i Turskoj.

Context:

Forum, koji je pod pokroviteljstvom Vlade Bosne i Hercegovine organizovao UN Women u okviru regionalnog programa za sprečavanje nasilja nad ženama u zemljama Zapadnog Balkana i Turskoj „Provodenje

normi, mijenjanje stavova“, pružio je učesnicima priliku da razmijene iskustva i odrede buduće prioritete za ispunjavanje obaveza iz međunarodnih dokumenata.

Glavne preporuke Trećeg regionalnog foruma:

- **Preporuka za uspostavljanje inicijative "Femicide Watch"- a u zemljama Zapadnog Balkana, Turskoj i subregiji u cjelini;**
- **Poboljšanje pristupa opštim i specijalističkim uslugama za žrtve seksualnog nasilja i zakonodavstvu koje se odnosi na seksualno nasilje u skladu sa Istanbulskom konvencijom;**
- **Uspostavljanje i dalje razvijanje programa za počinioce na nacionalnom i regionalnom nivou;**
- **Sprovođenje efikasnih inicijativa za promjenu ponašanja i zahtijevanje rodno odgovornog medijskog prikaza žena i djevojčica.**

Povodom zatvaranja događaja i podsjećanja da su društvene norme kamen temeljac rodne neravnopravnosti, podijeljen je video u kojem učestvuju fudbaleri iz zemalja Zapadnog Balkana i Turske koji se bore protiv toksične muškosti i nasilja nad ženama. Video je

podijeljen na društvenim mrežama i drugim kanalima kako bi promovirao pozitivne poruke o muškosti i pokazao kako normalizacija nasilja šteti muškarcima i dječacima i nastavlja nasilje nad ženama. Video je dostupan na <https://bit.ly/3KBCeGb>.

Formalizacija Akcione koalicije o rodno zasnovanom nasilju u BiH

Ovogodišnja kampanja „16 dana aktivizma“ uskladjena je sa globalnom UN Women kampanjom „Generacija za ravnopravnost“. To je kampanja u okviru koje se formaliziraju lokalne akcione koalicije sa ciljem mobilizovanja vlada, institucija, organizacija civilnog društva, uključujući ženske, feminističke i omladinske organizacije,

međunarodnih organizacija i privatnog sektora - kako bi se podstakla kolektivna akcija; pokrenuli razgovori među odgovornim akterima i generacijama; pokrenulo povećanje javnih i privatnih investicija; i ostvario konkretni napredak u pogledu rodne ravnopravnosti kroz generacije djevojčica i žena.

Formalizacija Akcione koalicije o rodno zasnovanom nasilju u Bosni i Hercegovini koja je fokusirana na pitanja seksualnog nasilja - Banja Luka, 3. decembra, 2021.

Foto: UN Women BiH/ Ognjen Crnobrna

U narednom periodu UN Women će u saradnji sa ostalim članovima Akcione koalicije raditi na okupljanju većeg broja članova kako bi se zajedničkim naporima postigli sljedeći ciljevi:

- razotkrivanje strukturalne prirode seksualnog nasilja i uticaja koje ono ima na rodnu neravnopravnost u bh. društvu;
- motivisanje i ohrabrvanje drugih da se pridruže radu Akcione koalicije i zajedničkim naporima u borbi protiv seksualnog nasilja u BiH;
- izrada akcionog plana Koalicije, s mjerama koje doprinose jačanju preventivnih i zaštitnih okvira djelovanja u slučajevima seksualnog nasilja u BiH;
- promocija saradnje, podrške i međusobnog pomaganja u primjeni integrisanog pristupa u eliminaciji seksualnog nasilja i praćenju napretka.

Pokretanje Akcione koalicije o rodno zasnovanom nasilju u BiH obilježeno je 3. decembra 2021. godine u Muzeju savremene umjetnosti Republike Srpske u Banjoj Luci. Na događaju pod sloganom „Zajedno za društvo bez seksualnog nasilja“ istaknuta je važnost usvajanja zajedničkog pristupa i koordinacije napora u rješavanju seksualnog nasilja i seksualnog uznemiravanja.

Učesnici događaja su potpisali Deklaraciju Akcione koalicije o rodno zasnovanom nasilju u BiH, otvoreni dokument kojim se pozivaju novi potpisnici posvećeni naporima za zaustavljanje seksualnog nasilja i uznemiravanja da se pridruže Koaliciji.

Foto: UN Women BiH/ Ognjen Crnobrnja

Formalizacija Akcione koalicije o rodno zasnovanom nasilju u Bosni i Hercegovini koja je fokusirana na pitanja seksualnog nasilja - Banja Luka, 3. decembra, 2021.

PROMOVIRANJE RODNE RAVNOPRAVNOSTI I OSNAŽIVANJA ŽENA U EVROPI I CENTRALNOJ AZIJI – SAŽETAK ISTANBULSKE KONVENCIJE

Šta je Istanbulска konvencija?

Zemlje članice Vijeća Evrope su 2005. godine pokrenule veliku kampanju za borbu protiv nasilja nad ženama u Evropi. U okviru kampanje je istaknuta potreba za usklađenim pravnim standardima u cilju osiguravanja istog nivoa zaštite za žrtve u cijeloj Evropi. To je dovelo do izrade mehanizma ljudskih prava za borbu i sprečavanje nasilja nad ženama – Konvencije o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i porodičnog nasilja, koja se također naziva i Istanbulска konvencija.⁴ Istanbulска konvencija je prvi međunarodni sporazum koji sadrži definiciju roda kao „društveno konstruirane kategorije“ koja definira „žene“ i „muškarce“ prema ulogama, ponašanjima, aktivnostima i svojstvima koja

im je dodijelilo društvo. Ona uspostavlja čvrstu vezu između postizanja rodne ravnopravnosti i iskorjenjivanja nasilja nad ženama. Na osnovu ove prepostavke, ova konvencija prepoznaje strukturalnu prirodu nasilja nad ženama, kao i to da se radi o manifestaciji nejednakih odnosa moći između žena i muškaraca. Konvencija je stupila na snagu 1. augusta 2014. godine. Do sada je 46 zemalja članica Vijeća Evrope (zemlje članice EU i one koje to nisu) potpisalo ovu konvenciju, a 33 zemlje su je ratificirale. Evropska unija je ovu konvenciju potpisala 13. juna 2017. godine. Istanbulска konvencija je u BiH stupila na snagu 1. augusta 2014. godine.

Rad UN Women BiH na eliminaciji nasilja nad ženama i nasilja u porodici u BiH

UN Women je od 2016. godine pojačao napore na jačanju institucionalnih i socijalnih mehanizama odgovora u cilju borbe protiv nasilja nad ženama i djevojčicama i porodičnog nasilja u BiH. Uz podršku Švedske i Evropske unije, te u saradnji sa državnim institucijama i organizacijama civilnog društva, UN Women teži ka usklađivanju zakonodavnog okvira i politika sa Istanbulskom konvencijom, te ka jačanju sistema zaštite poboljšanjem dostupnosti, pristupa i kvalitete multisektorskih usluga za žrtve porodičnog nasilja i nasilja nad ženama, posebno onih koje dolaze iz marginaliziranih grupa (Romkinje, žene sa invaliditetom, žene iz ruralnih područja, itd.). Pored rada na povoljnem okruženju po pitanju normi i zaštite, UN Women se također fokusira na rad sa muškarcima, ženama i mladima u cilju promjene njihovih stavova i uvjerenja o rodnim stereotipima i nasilju nad ženama. Ovaj rad također uključuje jačanje uloge medija i vjerskih vođa u cilju sprečavanja nasilja nad ženama i djevojčicama. Fokus je na jačanju uloge lokalnih zajednica u davanju aktivnog doprinosa podizanju svijesti i promjeni štetnih stavova koji produbljuju nasilje.

Zmaja od Bosne bb
71 000 Sarajevo, Bosna i Hercegovina

www.unwomen.org
www.facebook.com/unwomenbih
www.twitter.com/unwomen.bih
www.instagram.com/unwomenbih